

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ภาวะของผู้ดูแลเด็กที่ติดเชื้อเอชไอวี

ชื่อผู้เขียน

นางสาวไพรินทร์ กันทนะ

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ดร. รัตนาดี ชอนตะวัน	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์	สุธิศา ถ้าม้าง	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ดร. ถินจง โปธิบาล	กรรมการ
รองศาสตราจารย์	วิลาวัลย์ พิเชียรเสถียร	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ยุภาพร ถิมโฆษิต	กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้ดูแลเด็กที่ติดเชื้อเอชไอวีจะมีภาวะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความรู้ถึงความยากลำบากที่ผู้ดูแลได้รับจากการดูแลเด็ก การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาภาวะของผู้ดูแลเด็กที่ติดเชื้อเอชไอวี กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ดูแลหลักในการดูแลเด็กที่ติดเชื้อเอชไอวี จำนวน 110 ราย ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งผู้วิจัยได้ขออนุญาตรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยติดต่อผ่านผู้อำนวยการของโรงพยาบาล 5 แห่ง หัวหน้าสถานีนอนมัย 3 แห่ง และหัวหน้าศูนย์ช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอชไอวี 3 แห่ง ในจังหวัดเชียงใหม่ เก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างเดือน มีนาคม ถึงเดือน มิถุนายน 2543 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปของผู้ดูแลและเด็กที่ติดเชื้อเอชไอวี และแบบสัมภาษณ์ภาวะของผู้ดูแลเด็กที่ติดเชื้อเอชไอวีที่ผู้วิจัยดัดแปลงจากเครื่องมือในการประเมินภาวะของสตอมเมลและคณะ (Stommel et al., 1990) แบบสัมภาษณ์นี้ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และได้หาความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา ครอนบาค วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลและภาวะของผู้ดูแลเด็กที่ติดเชื้อเอชไอวีโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW โดยใช้สถิติบรรยายและทดสอบสมมุติฐานโดยใช้ t-test และสถิติ ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าคะแนนเฉลี่ยของภาวะของผู้ดูแลเด็กที่ติดเชื้อเอชไอวี อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ภาวะเป็นรายด้านพบว่า ผู้ดูแลเด็กที่ติดเชื้อเอชไอวีส่วนใหญ่ มีค่าคะแนนเฉลี่ยของภาวะด้านผลกระทบต่อเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก สำหรับค่าคะแนนเฉลี่ยของภาวะด้านความรู้สึกลึกเหมือนถูกทอดทิ้ง ด้านผลกระทบต่อกิจวัตรประจำวัน และด้านผลกระทบต่อสุขภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนค่าคะแนนเฉลี่ยของภาวะด้านความรู้สึกลึกเหมือนถูกกักขัง อยู่ในระดับน้อย

2. ค่าคะแนนเฉลี่ยของภาวะของผู้ดูแลเด็กที่ติดเชื้อเอชไอวี ระหว่างผู้ที่เป็นบิดา/มารดา และไม่ใช่บิดา/มารดา ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ค่าคะแนนเฉลี่ยของภาวะของผู้ดูแลเด็กที่ติดเชื้อเอชไอวี ที่มีระดับความรุนแรงของโรคต่างกัน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การวิจัยครั้งนี้แสดงว่าผู้ดูแลเด็กที่ติดเชื้อเอชไอวี ส่วนใหญ่มีภาวะอยู่ในระดับปานกลาง ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเด็ก และระดับความรุนแรงของโรค ไม่มีผลต่อภาวะของผู้ดูแลเด็กที่ติดเชื้อเอชไอวี

พยาบาลและบุคลากรด้านสุขภาพที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับผู้ดูแลเด็กที่ติดเชื้อเอชไอวี ควรตระหนักถึงภาวะของผู้ดูแลเด็กที่ติดเชื้อเอชไอวี โดยเฉพาะในด้านผลกระทบต่อเศรษฐกิจ เพื่อจะได้วางแผนการช่วยเหลือเด็กและครอบครัวอย่างเหมาะสมต่อไป.

Thesis Title Burden among Caregivers of HIV Infected Children

Author Miss Pairin Kuntana

M.N.S. Pediatric Nursing

Examining Committee

Assistant Professor Dr. Ratanawadee Chontawan	Chairman
Associate Professor Suthisa Lamchang	Member
Assistant Professor Dr. Linchong Pothiban	Member
Associate Professor Wilawan Picheansathian	Member
Assistant Professor Yupaporn Limkosit	Member

Abstract

Burden among caregivers of HIV infected children varies with the feeling of difficulty in caring for a child. The purpose of this study was to investigate burden among caregivers of HIV infected children. The sample were 110 primary caregivers of HIV infected children obtained by purposive sampling. Access to the subjects was obtained by asking for permission from 5 hospital directors, 3 chiefs of the health centers and 3 chiefs of the self-help groups in Chiang Mai province. Data were collected during March to June 2000. The instrument was a set of questionnaires developed by the researcher consisted of the Demographic Data Form and the Burden among Caregivers of HIV Infected Children Scale (BCHICS). The BCHICS was modified form the Burden Scale developed by Stommel et. al (1990). The instrument was assessed for content validity, and the reliability was tested by Cronbrach coefficient alpha. Data were analyzed using descriptive statistics, and the hypotheses were test using t-test and ANOVA.

The results of the study indicated that:

1. The mean score of the burden among caregivers of HIV infected children was at a moderate level. When considering subscales of BCHICS it was found that the mean score of impact on finances was at a high level and the mean scores of sense of entrapment was at a low level. The mean scores of feelings of abandonment, impact on schedule and impact on health were at moderate levels.

2. There was no statistical significant relationship between the mean scores of BCHICS of the caregivers who were parents and non-parents.
3. There was no statistical significant relationship among the means scores of BCHICS of the caregivers whose children were different in severity of the illness.

These results suggest that the most of the primary caregivers had a moderate level of burden. Neither the kinds of relationship with children nor the severity of the illness affected burden among the caregivers.

Nurses and health professionals working with HIV infected children should be aware of burden among caregivers of these children, financial impact in particular. Then appropriate care plan can be developed.